

KWANTUMFYSICA EN ADVAITA (1)

“ De waarnemer beïnvloedt door diens waarnemen dat wat waargenomen is.”

Deze stelling van de kwantumfysica berust in het bijzonder op het resultaat van het uitgestelde – keuze – experiment van John Wheeler.

Voor de technische toelichting wordt verwezen naar o.a. Wikipedia.

Wat betekent dit nu concreet?

1. Het waarnemen is een mentale actie, dus een activiteit van het bewustzijn.
2. Het foton neemt als gevolg hiervan de vorm aan van een deeltje of een golfje. Het draagt dus op een of ander wijze beide fysieke vormen in zich en kiest achteraf die vorm welke bij de keuze behoort.
3. Een mentale actie leidt tot een fysieke keuze.

Draagt het foton bewustzijn in zich? Of is het misschien bewustzijn?

Omdat bewustzijn een begrip is en zoals alle begrippen zich abstraheert van de achterliggende werkelijkheid zullen deze vragen niet toereikend beantwoord kunnen worden. Dit neemt niet weg dat de ervaringen van de kwantumfysica zéér dicht bij de filosofie van de Advaita komen, dat stelt dat er niets buiten het Zelf bestaat; het Zelf dat Bewustzijn is en alle vormen aanneemt, alles doordringt (zie ook van de Avadhuta Gita vers 1.41 en annotaties).

Wat is de impact hiervan ten aanzien van al onze (on)gewilde relaties? Zijn wij na iedere waarneming – blik, aanraking, gesprek, etc. - nog wel dezelfde, ook al kunnen onze grove zintuigen dit niet waarnemen? Het wordt nagenoeg nog onmogelijk te denken dat wij onafhankelijke individuen zijn; zie ook het artikel “Spinoza en Advaita”.